

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2024/1149

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av klage av 3. juli 2024 fra Stiftelsen Byggfag (org.nr. 974 467 968) på Stiftelsestilsynets vedtak av 7. juni 2024.

Saken gjelder Stiftelsestilsynets vedtak om å avslå søknad om endring av § 4 i Stiftelsen Byggfags vedtekter om stiftelsens kapitalforvaltning. Spørsmålet i klagesaken er om vilkårene for omdanning i stiftelsesloven § 46 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsen avgjør Stiftelsesklagenemnda klager på enkeltvedtak fattet av Stiftelsestilsynet i samsvar med blant annet stiftelsesloven.

Stiftelsesklagenemnda kan prøve alle sider av saken, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34. Klagen er framsatt i rett tid og vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok lederen Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Stiftelsen Byggfag (heretter også stiftelsen) ble opprettet i 1994 av Tømrer og Snekkernes Fagforening. Oppretteren heter nå Tømrer og Byggfagforeningen (org.nr. 971 097 922).

Stiftelsens formål er etter vedtektene § 2 følgende:

«Stiftelsens formål er å yte medlemmer i Tømrer og Byggfagforeningen rimelige oppholdssteder i ferier og andre fridager. Stiftelsen stiller etter søknad midler til disposisjon gjennom stipendier for utdanning/etterutdanning og tiltak som fremmer lønn og velferd innen fag tilknyttet Tømrer og Byggfagforeningen. Videre kan stiftelsen yte økonomisk støtte til enkeltpersoner, grupper eller organisasjoner som driver nybrottsarbeid innen produktutvikling, arbeids- og helsetiltak, støttetiltak for sosialt fellesskap – herunder både for yrkesaktive og pensjonister – samt informasjonsarbeid for medlemmer.

Forutsetningen er at formålet kommer medlemmer av Tømrer og Byggfagforeningen til gode.»

Stiftelsen ved advokat Rune Berg søkte 4. juli 2023 om endring av vedtektene § 4 om forvaltning av stiftelsens kapital. Stiftelsestilsynet avviste 16. november 2023 søknaden med den begrunnelse at det var gjort endringer i flere vedtektsbestemmelser enn vedtektene § 4. Stiftelsen påklagde avvissingen og saken ble behandlet av Stiftelsesklagenemnda som traff vedtak i saken 29.mai 2024 (sak 2024/330). Grunnen til at tilsynet avviste søknaden ble avklart under behandlingen av saken i Stiftelsesklagenemnda. Nemnda traff derfor vedtak om oppheving av tilsynets vedtak, og om at søknaden måtte realitetsbehandles av tilsynet.

Stiftelsens gjeldende vedtekter § 4 lyder:

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

«A. Grunnkapitalen og de faste eiendommene forvaltes av et styre.

B. Avkastning av grunnkapitalen og driften av de faste eiendommer oppnås ved plassering av ledig kapital i rentebærende konti i bank eller ved plassering i sikre og garanterte obligasjoner med pant i fast eiendom innenfor maksimum 60 % av takst fastsatt av godkjent takstmann.

Stiftelsen kan selge deler av eiendomsmassen for å oppnå Stiftelsens formål, herunder utvikle/utbygge gjenværende deler av eiendommene. Videre kan Stiftelsen foreta kjøp av andre eiendommer. Stiftelsen kan også forestå utleie av deler av eiendommen den selv ikke ønsker eller kan disponere til eget bruk.

C. En tiendedel av kapitalavkastningen skal dog hvert år legges til grunnkapitalen. For øvrig skal avkastningen anvendes til formålet.»

Stiftelsen ønsket å endre vedtektene § 4 til:

«A. Grunnkapitalen og de faste eiendommene forvaltes av et styre.

B. Styret skal sørge for en trygg og forsvarlig forvaltning av stiftelsens forvaltningskapital. Det er et mål at totalkapitalen skal øke minimum tilsvarende økningen av konsumprisindeksen til statistisk Sentralbyrå for å ivareta realverdien av midlene»

I det forslaget som stiftelsen har vedtatt er bestemmelsen om avsetning av en tidel av kapitalavkastningen i gjeldende § 4 bokstav c sløffet.

Stiftelsestilsynet av slo 7. juni 2024 søknaden om omdanning av vedtektsbestemmelsen. Stiftelsen ved advokat Berg påklagde vedtaket 3. juli 2024.

Stiftelsestilsynet har vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket. Tilsynet oversendte saken til Stiftelsesklagenemnda med sin innstilling 9. august 2024.

Stiftelsen sendte inn kommentarer til innstillingen i brev av 14. august 2024.

Stiftelsesklagenemnda ba om ytterligere dokumentasjon fra stiftelsen 23. september 2024. Stiftelsen sendte inn ytterligere dokumentasjon 25. september 2024.

Stiftelsesklagenemnda holdt nemndsmøte og avgjorde saken 28. oktober 2024.

3 Stiftelsestilsynets vedtak

Vedtaket av 7. juni 2024 lyder:

«Vi avslår søknaden om endring av vedtektene fra STIFTELSEN BYGGFAG, org.nr. 974 467 968.»

Stiftelsestilsynets avslag er begrunnet med at vilkårene for omdanning etter stiftelsesloven § 46 første ledd ikke er oppfylt. Stiftelsestilsynet mener at vedtektsbestemmelsen i § 4 bokstav c om å sette av midler til stiftelsens grunnkapital er en bestemmelse som opprettereren sannsynligvis la vesentlig vekt på. Tilsynet viser i denne sammenheng til at det ikke er uvanlig at stiftelser har slike regler om avsetning til grunnkapitalen, og at satsen på ti prosent er en vanlig sats for en slik avsetning.

Videre har Stiftelsestilsynet tolket stiftelsens vedtekter slik at grunnkapitalen er bundet. Det betyr at grunnkapitalen ikke kan brukes til utdelinger, og det er av stor betydning at det hvert år avsettes midler til nettopp grunnkapitalen. Tilsynet har også vist til at det foreligger positiv uttalelse fra opprettereren som har stilt seg positivt til vedtektsendringen, men tilføyer at dette ikke kan tillegges vekt fordi vilkårene for omdanning ikke er oppfylt.

Avslutningsvis har Stiftelsestilsynet påpekt at forslaget om å endre vedtektene § 4 bokstav b om forvaltning av eiendommene, trolig kan godkjennes etter stiftelsesloven § 46 første ledd. Tilsynet har likevel kommet til at dette ikke kan realitetsbehandles i denne saken all den tid de nye vedtektene har bestemmelser som ikke kan godkjennes. Det må derfor søkes på nytt om denne endringen.

4 Stiftelsens anførsler

Stiftelsen ber om at stiftelsens søknad om endring av vedtektene § 4 godkjennes.

Stiftelsens anførsler kan oppsummeres slik:

- Den gjeldende regelen om at ti prosent av avkastningen skal avsettes til stiftelsens grunnkapital i vedtektene § 4 har blitt åpenbart uheldig eller åpenbart ufornuftig etter stiftelsesloven § 46 første ledd bokstav d. Stiftelsen har solgt de aller fleste eiendommene sine, og midlene er satt i bank. Stiftelsen har anført dette ikke er en forsvarlig kapitalforvaltning, gitt det høye inflasjonsnivået og den lave innskuddsrenten.
- Stiftelsestilsynet har lagt til grunn feil faktum og feil lovtolkning i avslaget. De historiske og materielle forutsetningene har endret seg vesentlig siden stiftelsen ble opprettet i 1994. Vedtektsbestemmelsen om at ti prosent av avkastningen skulle legges til grunnkapitalen, ble foreslått av advokat Anders Mørde, og var ikke nærmere drøftet av stifterne. Ifølge det første vedtektsutkastet skulle grunnkapitalen være på 500 000 kroner, men dette ble raskt redusert til 250 000 kroner. Dette ble godkjent av Stiftelsestilsynet. Grunnkapitalen er nå på 910 000 kroner, og både styret og oppretter mener at dette er mer enn nok.
- Stiftelsen hadde lite penger på opprettelsestidspunktet, men eide over 160 små hytteeiendommer i Bæk innerst i Bunnefjorden. Alle disse hytteeiendommene er nå solgt, og det er i stedet anskaffet to moderne hytter ved Fagerfjell skisenter. Det planlegges også å kjøpe flere fritidsboliger, både i Norge og i utlandet. Dersom store deler av kapitalen er bundet opp i bank med en rente som er langt lavere enn inflasjonen, vil ikke stiftelsen kunne oppfylle sitt formål.
- Stiftelsen har utsikter til å motta 70 millioner kroner for salg av tomtene på Bæk, gitt at betingelsene i avtalen oppfylles. Dersom stiftelsen må avsette ti prosent av avkastningen til grunnkapitalen, vil dette etter hvert føre til en meget stor og urørlig grunnkapital, som ikke kan benyttes til formålet.
- Stiftelsen har plikt til å forvalte stiftelsens midler på best mulig måte, men i dag er midlene plassert i bank med lav rente. Stiftelsen vil heller plassere midlene i fond og aksjer med god sikkerhet og lav risiko.
- Stiftelsens oppretter Tømmer og Byggfagforeningen la ikke vesentlig vekt på de opprinnelige vedtektene § 4 ved opprettelsen. Vedtektene § 4 er utformet etter en standardmal.
- De foreslåtte endringene av vedtektene er nøye drøftet og godkjent av stiftelsens oppretter.

5 Stiftelsestilsynets innstilling i klagesaken

Stiftelsestilsynet har i sin innstilling av 9. august 2024 opprettholdt sitt tidligere vedtak i saken, og fastholder i det vesentlige begrunnelsen for vedtaket.

Stiftelsestilsynet har følgende ytterligere bemerkninger:

- Tilsynet har lagt til grunn at oppretteren av stiftelsen ønsket, og la vesentlig vekt på vedtektsbestemmelsen om at ti prosent av avkastningen skulle legges til grunnkapitalen. Stiftelsesloven § 46 første ledd kommer derfor til anvendelse.
- Tilsynet viser til at stiftelsen har over 19 millioner kroner i egenkapital, og at regelen om å legge til ti prosent av avkastningen til grunnkapitalen etter tilsynets syn ikke hindrer stiftelsen fra å kjøpe nye hytter.
- Stiftelsen har anført at den har tilstrekkelig grunnkapital, og at det dermed ikke er nødvendig å sette av ytterligere midler. Tilsynet mener at høy grunnkapital i seg selv ikke medfører at en bestemmelse om avsetning til grunnkapitalen er åpenbart uheldig, eller oppfyller noen av de andre vilkårene i stiftelsesloven § 46 første ledd. Tilsynet har videre bemerket at det ikke er størrelsen på grunnkapitalen i seg selv som er avgjørende, men at oppretteren ønsket å avsette midler til grunnkapitalen for å opprettholde verdien av den.
- Tilsynet har ikke funnet at vilkårene for omdanning etter stiftelsesloven § 46 første ledd er oppfylt. Tilsynet har også understreket at det ikke er endringen av vedtektenes regler om plasseringen av stiftelsens midler som har ført til avslaget, men fjerningen av regelen om å sette av midler til grunnkapitalen.

6 Stiftelsens merknader til innstillingen

Stiftelsen sendte inn merknader til innstillingen 14. august 2024.

Stiftelsens merknader kan oppsummeres slik:

- Det gjentas og understrekes at vedtektsendringene er meget grundig behandlet og gjennomgått både av stiftelsens nåværende styre og av oppretter.
- Stiftelsestilsynets vedtak og innstilling er ikke forankret i de faktiske forhold og sakens beviser, og vitner om manglende økonomiforståelse. Tilsynet har i innstillingen vist til at mange opprettere av pengeutdelende stiftelser har lagt vesentlig vekt på at stiftelsens verdier opprettholdes over tid. Stiftelsen har vist til at den ikke primært er pengeutdelende, og at ønsket om vedtektsendring nettopp er begrunnet i at stiftelsens verdier bevares over tid.
- Det er beviselig feil at oppretter la vesentlig vekt på vedtektsbestemmelsen om at ti prosent av avkastningen skulle legges til grunnkapitalen.
- Det bes om at klagen tas til følge, og det kreves dekning av sakens omkostninger.

7 Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Saken gjelder Stiftelsen Byggfags klage over Stiftelsestilsynets vedtak 7. juni 2024. I vedtaket avsto tilsynet stiftelsens søknad om omdanning av vedtektene § 4. Grunnen var at vilkårene for omdanning etter stiftelsesloven § 46 første ledd ikke var oppfylt.

Stiftelsen ber Stiftelsesklagenemnda om å omgjøre Stiftelsestilsynets vedtak og godkjenne omdanning av vedtektene § 4.

Hovedspørsmålet i klagesaken gjelder den delen av søknaden som gjelder opphevelse av bestemmelsen i vedtektene § 4 bokstav c om å avsette ti prosent av avkastningen til grunnkapitalen. Stiftelsesklagenemnda forstår tilsynets vedtak slik at endringen i gjeldende vedtekter § 4 bokstav b kan godkjennes, men at dette ikke er realitetsbehandlet fordi tilsynet ikke godkjenner endringen av § 4 bokstav c. Som nemnda kommer tilbake til er det sammenheng mellom forslaget om å oppheve bokstav c, og forslaget til ny bokstav b som stiller

krav til kapitalforvaltningen som avløser avsetningsplikten etter gjeldende bokstav c. Nemnda tar derfor avslutningsvis også opp denne endringen.

Vedtektene § 4 bokstav c lyder:

«En tiendedel av kapitalavkastningen skal dog hvert år legges til grunnkapitalen. For øvrig skal avkastningen anvendes til formålet.»

Saken gjelder endring av stiftelsens vedtekter. Etter stiftelsesloven § 45 første ledd er vedtektsendring definert som omdanning etter stiftelsesloven kapittel 6. Vilåårene for omdanning er regulert i stiftelsesloven § 46 som lyder:

«Omdanning kan foretas når en bestemmelse i vedtektene eller den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen

a. ikke lar seg etterleve, for eksempel fordi stiftelsens kapital er utilstrekkelig til å tilgodese dens formål på en rimelig måte,

b. er åpenbart unyttig,

c. er i strid med hensikten i den disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, for eksempel fordi oppretterens forutsetninger for bestemmelsen har sviktet, eller

d. er åpenbart uheldig eller åpenbart ufornuftig.

Dersom bestemmelsen ikke gjelder formålet med stiftelsen, og det ellers må antas at det ved opprettelsen ikke er lagt vesentlig vekt på den, kan omdanning skje når bestemmelsen viser seg å være uheldig eller uhensiktsmessig»

Stiftelsesklagenemnda behandler først spørsmålet om det er de strenge vilåårene for omdanning i stiftelsesloven § 46 første ledd som gjelder i saken. Det følger av stiftelsesloven § 46 andre ledd at bestemmelsens første ledd ikke gjelder for endring av vedtektsbestemmelser som «ikke gjelder formålet med stiftelsen og det ellers må antas at det ved opprettelsen ikke er lagt vesentlig vekt på den». Om så er tilfelle kan vedtektsbestemmelsen etter stiftelsesloven § 46 andre ledd endres når den viser seg å være «uheldig eller uhensiktsmessig».

Terminologisk benyttes ofte betegnelsen «administrative bestemmelser» om vedtektsbestemmelser som omfattes av stiftelsesloven § 46 andre ledd, selv om lovbestemmelsen også omfatter bestemmelser som ikke er administrative i snever forstand. Som eksempler på vedtektsbestemmelser som typisk kan omdannes etter andre ledd er i NOU 1975: 63 *Stiftelser og omdanning* punkt 5.5.3 (side 85-88) nevnt stiftelsens navn, organisasjon og forvaltning, kapitalforvaltning og kapitalplassering og legatporsjonenes størrelse og antall. Uttalelsen gjelder direkte den tilsvarende bestemmelsen i stiftelsesloven av 1980 § 35, men har gyldighet også for den omtrent likelydende bestemmelsen i gjeldende lov § 46. I G. Woxholth: *Stiftelser etter stiftelsesloven 2001* (2001) side 489 nevnes også regler i vedtektene om avsetninger som eksempel på bestemmelser som forfatteren antar typisk omfattes av andre ledd i stiftelsesloven § 46. Administrative bestemmelser i vedtektene kan omdannes etter andre ledd når bestemmelsen er «uheldig eller uhensiktsmessig», med mindre det er særlige holdepunkter for at det ved opprettelsen av stiftelsen ble lagt vesentlig vekt på bestemmelsen. I så tilfelle er det likevel de strenge vilåårene for omdanning i § 46 første ledd som gjelder.

For Stiftelsesklagenemnda er derfor spørsmålet om det i saken her er avgjørende holdepunkter for at det ved opprettelsen ble lagt vesentlig vekt på avsetningsplikten etter vedtektene § 4 bokstav c. Et eksempel på at så er tilfelle er fra nemndas praksis STKN-2023-1153 (Dagny Herlofson Hansens legat) der nemnda kom fram til at en vedtektsbestemmelse om at «*Av legatets nettoinntekt skal årlig avsettes 1/5 som tillegges kapitalen*» var en bestemmelse som det måtte antas at det ved opprettelsen av stiftelsen ble lagt vesentlig vekt på. Søknaden om å oppheve bestemmelsen ble derfor ikke etterkommet. Vedtektsbestemmelsen videreførte en tilsvarende bestemmelse i oppretterens testament. Avsetningsplikten måtte ses i sammenheng

med vedtektenes bestemmelse om at kapitalen skal være urørlig, og avsetningsplikten måtte antas å ha bakgrunn i et ønske fra testator om å skape et særlig vern om stiftelsens kapital som går lenger enn de alminnelige kapitalreglene i stiftelsesloven. Stiftelsesklagenemnda etterkom imidlertid likevel stiftelsens subsidiære søknad om å redusere avsetningen, og reduserte den årlige avsetningen til 10 prosent av den årlige nettoinntekten.

Spørsmålet blir så om det i saken her er særlige holdepunkter for at avsetningsplikten etter vedtektene § 4 bokstav c var en bestemmelse som det ble lagt vesentlig vekt på. I Stiftelsestilsynets vedtak heter det at bestemmelsen om avsetningsplikt i vedtektene § 4 bokstav c er en bestemmelse som oppretteren «sannsynligvis la vesentlig vekt på ved opprettelse». Så vidt Stiftelsesklagenemnda forstår er avsetningspliktens formål tilsynets sentrale begrunnelse for dette. Det typiske formålet er å sikre at stiftelsens kapital ikke forringes, og dette i større grad enn stiftelseslovens regler allerede gjør. Stiftelsesklagenemnda er enig i at dette er det typiske formålet med slik vedtektsbestemt avsetningsplikt som vi står overfor i saken her. Nemnda kan også være enig med tilsynet i at en konsekvens av avsetningsplikten må være at grunnkapitalen ses på som bundet egenkapital, dvs. at det ikke kan foretas utdelinger som angriper grunnkapitalen. Endelig er nemnda enig med tilsynet i at avsetningsplikten ikke er til hinder for at midlene som stiftelsen får ved salg av de nåværende hytteeiendommene replasseres i nye fritidseiendommer innenfor rammen av formålet. Det sentrale ved avsetningsplikten og bundet grunnkapital er som nevnt at det begrenser stiftelsens adgang til å foreta utdelinger, og sier i seg selv ikke noe om hvordan midlene plasseres. Når dette er sagt, vil nemnda likevel tilføye at vedtektsbestemmelser om avsetning og bundet kapital først og fremst har betydning i utdelingsstiftelser. Stiftelsen Byggfag er ikke en ren utdelingsstiftelse. Etter vedtektene § 2 første avsnitt første setning er hovedformålet å stille fritidsboliger til disposisjon for medlemmer av Tømrer og Byggfagforeningen, og det vesentlige av stiftelsens midler er i samsvar med dette plassert eller ønskes plassert i eiendommer for å oppfylle dette formålet. I samsvar med de påfølgende bestemmelsene i vedtektene § 2 første avsnitt kan imidlertid stiftelsen også foreta utdelinger. Nemnda har fått tilsendt en oversikt over utdelinger i perioden 2016 - 2024 som viser at det er foretatt ikke ubetydelige utdelinger, men dette endrer likevel ikke at det primære formålet ikke er utdelinger, men å stille fritidsboliger til disposisjon for medlemmene av Tømrer og Byggfagforeningen.

Det som er sagt om det typiske formålet med en vedtektsbestemt avsetningsplikt kan imidlertid ikke i seg selv være avgjørende for å se på bestemmelsen som en vedtektsbestemmelse det ved opprettelsen ble lagt særlig vekt på. Etter Stiftelsesklagenemndas syn krever dette konkrete holdepunkter for å anta at så har vært tilfelle. Nemnda kan ikke se at tilsynet har pekt på slike holdepunkter.

Stiftelsen gjør gjeldende at det ved opprettelsen ikke ble lagt vesentlig vekt på bestemmelsen og at dette nå bekreftes av de som var involvert i opprettelsen av stiftelsen. Etter Stiftelsesklagenemndas syn støttes dette av andre opplysninger i saken. Stiftelsen har i klagen vedlagt flere dokumenter fra opprettelsen av stiftelsen i 1994. Flere av dokumentene er fra advokat Anders Mørdre som bisto ved opprettelsen. Han korresponderte blant annet med oppretteren, Tømrer og Snekkernes Fagforening, og la fram utkast til vedtekter og svarte på stiftelsesrettslige spørsmål. Representantene fra Tømrer og Snekkernes Fagforening har ikke på noe tidspunkt kommentert utformingen av denne bestemmelsen, verken i brev mellom tidligere styreleder av stiftelsen Egil Mongstad og advokat Mørdre eller i forbindelse med ekstraordinært årsmøte den 1. desember 1994 der stiftelsen ble opprettet. Det ble i møtet vedtatt å gjøre endringer i flere av forslagene til vedtektsbestemmelser, men vedtektsbestemmelsen § 4 bokstav c besto i sin opprinnelige form uten nærmere drøftelser.

Stiftelsesklagenemnda legger derfor til grunn at vedtektsbestemmelsen § 4 bokstav c om avsetning til grunnkapitalen er opprettholdt i sin opprinnelige form siden advokat Mørdre foreslo bestemmelsen i brev av 18. februar 1994. Vedtektsbestemmelsen ble ikke spesielt tatt opp av oppretteren, og det ble heller ikke foreslått endringer av den. Advokat Mørdre synes heller ikke å ha redegjort nærmere for betydningen av bestemmelsen eller oppfordret til en nærmere vurdering av om det var ønskelig med en slik bestemmelse. Det er holdepunkter som tilsier at advokat Mørdre har tatt bestemmelsen fra en dokumentsamling uten å vurdere den nærmere.

Stiftelsesklagenemnda kan etter dette ikke se at det i saken her er avgjørende holdepunkter for å anta at det ved opprettelsen av stiftelsen ble lagt vesentlig vekt på bestemmelsen i § 4 bokstav c. Det betyr at bestemmelsen kan oppheves dersom den viser seg å være «uheldig eller uhensiktsmessig», jf. stiftelsesloven § 46 andre ledd.

Somnevnt over kan det virke som om stiftelsen forstår avsetningsplikten etter vedtektene § 4 bokstav c strengere enn nødvendig slik at den hindrer stiftelsen fra å replassere salgssummen for salg av tomtene på Bæk fullt ut i nye fritidseiendommer. Stiftelsesklagenemnda finner likevel ikke at dette gir grunn til å gå nærmere inn på en overprøving av stiftelsens egen vurdering av om vedtektsbestemmelsen er «uheldig eller uhensiktsmessig». Det vises her til at nemnda i sin praksis har vært tilbakeholden med å overprøve stiftelsens egen vurdering av dette spørsmålet. Om dette uttaler nemnda i STKN-2020-0262:

«Når det derimot gjelder endringer av såkalte administrative bestemmelser som omfattes av loven § 46 andre ledd bør tilsynet være tilbakeholden med å overprøve stiftelsens egen vurdering av hensiktsmessigheten av en foreslått vedtektsendring. I slike tilfeller bør heller ikke tilsynet gå inn i en nærmere vurdering av hvorvidt den foreslåtte vedtektsendringen har fått en hensiktsmessig utforming.»

Stiftelsesklagenemnda holder seg til det som her er sagt, og mener at vedtektene § 4 bokstav c om avsetning av en tidel av kapitalavkastningen kan oppheves med grunnlag i stiftelsesloven § 46 andre ledd.

Når Stiftelsesklagenemnda har kommet til at klageren må gis medhold i den delen av søknaden som gjelder oppheving av avsetningsplikten etter vedtektene § 4 bokstav c, finner nemnda at den også må ta opp spørsmålet om å erstatte gjeldende § 4 bokstav b med en slik bestemmelse om kapitalforvaltningen som er gjengitt ovenfor i punkt 2. Som nevnt over er det sammenheng mellom forslaget om å oppheve avsetningsplikten etter bokstav c og den nye bestemmelsen om kapitalforvaltningen i forslaget til ny bokstav b.

Stiftelsestilsynet går både i vedtaket om avslag på søknaden av 7. juni 2024 og i innstillingen i klagesaken langt i si at det vil kunne etterkomme søknaden om å endre vedtektene § 4 bokstav b. Stiftelsesklagenemnda er enig i dette, og vil tilføye:

Vedtektsbestemmelsen om kapitalforvaltningen i § 4 bokstav b er ikke en del av stiftelsens formål, men en såkalt administrativ bestemmelse. Som for avsetningsplikten etter gjeldende § 4 bokstav c kan ikke Stiftelsesklagenemnda se at det er holdepunkter i saken for at oppretter har lagt vesentlig vekt på bestemmelsen ved opprettelsen av stiftelsen, jf. stiftelsesloven § 46 andre ledd. Vedtektsbestemmelsen kan derfor endres når den er «uheldig eller uhensiktsmessig».

Det er på det rene at bestemmelsen om kapitalforvaltningen i vedtektene § 4 bokstav b i stor grad har mistet sin betydning. Stiftelsen har solgt de fleste av eiendommene, og ledig kapital skal ifølge den någjeldende vedtektsbestemmelsen plasseres i bank eller i garanterte obligasjoner med pant i fast eiendom. Det vises ellers til det som er sagt like over om at nemnda bør være tilbakeholden med å overprøve stiftelsens egen vurdering av om en administrativ

bestemmelse som omfattes av andre ledd er «uheldig eller uhensiktsmessig» og heller ikke gå nærmere inn på om den foreslåtte bestemmelsen har fått en hensiktsmessig utforming. Det vises i denne sammenheng til at stiftelsesloven § 47 ikke stiller nærmere krav til innholdet av omdanningsvedtak som gjelder administrative bestemmelser etter stiftelsesloven § 46 andre ledd. Stiftelsesklagenemnda har etter dette kommet til at Stiftelsestilsynets vedtak oppheves og søknaden om omdanningen av stiftelsens vedtekter § 4 kan godkjennes.

Klager har i sine kommentarer til innstillingen 14. august 2024 satt fram et krav om å få dekket sakens kostnader. Stiftelsesklagenemnda viser til at en part kan kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret et vedtak til gunst for parten, jf. forvaltningsloven § 36. Et eventuelt krav om dekning av sakskostnader må settes fram senest tre uker etter at melding om det nye vedtaket er kommet fram til parten. Kravet sendes til Stiftelsesklagenemnda v/Klagenemndssekretariatet.

8 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsestilsynets vedtak 7. juni 2024 oppheves. Søknaden om endring av Stiftelsen Byggfags vedtekter godkjennes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Stiftelsestilsynets vedtak er endret til gunst for klager. Etter forvaltningsloven § 36 kan klager kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader bes rettet til Stiftelsesklagenemnda.

Bergen, 28. oktober 2024

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur